POKROK PUBL. CO.
vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání
v Crete, pro Saline okres, Nebraska; ve Schuyler a Clarkson, pro okres Colfax, Nebraska; ve Wilson, Kas., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowu; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesotu, a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

PŘEDPLATNÉ:
Pro Spojené Státy $2.50
Pro Kanadu $3.75

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva uvelebujme ochotně. Musí býti slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškoditi a podepsány plným jménem, ať již má býti v redakci utajeno, anebo v dopise uveřejněno.

VĚDOMÍ ZODPOVĚDNOSTI V POLITICE VNITŘNÍ I ZAHRANIČNÍ

Ve všech státech pokládá se za samozřejmou zásadu, že zahraniční politika má na celkové vnitřní poměry a na vlastní vnitřní politiku státu velký vliv. Jsou státy, jejichž vnitřní politika pohybuje se vůbec jen přímým vlivem politiky zahraniční. Je známo, že jedním z takovýchto států bylo samo Rakousko-Uhersko a že vnitřní jeho politika jak sociální, tak zejména národnostní téměř z 90 procent byla diktována událostmi zahraničními.

Naše československá republika bude rozhodně jedním z oněch států, na které politika a události zahraniční budou míti vliv dalekosáhlý. Jsme v těžké situaci geografické, po válce budeme míti kolem sebe jen nepřátele a budeme tudíž stále musit počítati s tím, jaká je celková konstelace evropská. Založená liga národů k tomu ještě více přispěje, neboť záruky pro naše mezinárodní trvání právě nám poskytne liga národů. Tím náš vztah k Francii, Anglii, Italii — a ovšem i k našim sousedům, Rumunsku, Jihoslovansku, Polsku, event. k Rusku — nabude pro vnitřní naše poměry významu dalekosáhlého. Tento vliv zahraničních událostí na naši vnitřní situaci jeví se už teď, a jestli si to náležitě neuvědomujeme, je to pro nás značným nebezpečím.

Každý nový stát pozorují jeho sousedé velmi bedlivě a tak ani my neujdeme této pozornosti. S dychtivostí každý se ptá, bude-li nová stavba solidní a kolik důvěry jest možno tomuto státu věnovati. Jako jiné státy budeme i my odkázáni na hospodaření mezinárodní, na mezinárodní úvěr. — Snahou naší musí býti, abychom se zejména v prvých letech po válce mohli hospodářsky zotaviti a tím dáti slušnější existenci jak třídám lidovým, tak intelligenci i buržoasii. Bude zejména třeba udržeti jistou morální výši nového státu, a to vše závisí na tom, jaké budou vnitřní poměry, jakou stálost budou zaručovati, do jaké míry budeme ušetřeni otřesů politických a sociálních, jak stabilní budou jednotlivé instituce a jak odolá lid náš všeobecné horečce, rozvášněnosti a rozčilenosti, která se dnes zmocnila tak veliké řady národů.

Staví se nám opravdu jedna z podstatných otázek naší budoucnosti. Náš stát existuje několik měsíců a začíná býti hodnocen mezinárodně. — Velké státy i státy menší, neutrální i spojenci, vytvoří si podle událostí, které se u nás stanou, určitou představu o tomto státu, zařadí jej do určité třídy, buď mezi menší státy prvého řádu, nebo mezi státy, které jen tak tak obstojí, nebo konečně mezi státy posledního řádu, tak jako se asi dívali na západě na některé státy balkánské a jak se na ně dívají do jisté míry i dnes. To nám budiž výstrahou, abychom si hned od počátku počínali tak, aby toto zařazení naše do mezinárodní společnosti bylo nám příznivé. — Nestane-li se to, bude to míti zhrobný vliv na naše postavení politické i diplomatické a zejména na náš úvěr za hranicemi, na naše hospodářské styky a na naši všeobecnou prosperitu. V tom jest nebezpečí a jest čas, abychom si to všichni dobře uvědomili.

Bližně konstatovali, že — bychom tak řekli — heroická doba našeho osvobození minula. Boj proti Rakousko-Uhersku, boj našich vojáků za hranicemi získal nám ve světě neobyčejně jméno, čtyři léta boje proti Rakousko-Uhersku, který jsme vedli ve všech formách, ukázala zevnější naši jednotu, zorganisovanou vnitřní naši sílu a opravdovost, získala nám všeobecné sympatie. V době, kdy se uzavírala příměří s Německem a Rakousko-Uhersku, byla naše situace skvělá. Nesmíme připustiti, aby pro vnitřní nedůslednosti jakýmkoli způsobem klesla vážnost, které jsme dosáhli. Cizina učinila si o našem národě představu podle naší politické a diplomatické práce za hranicemi a podle našich vojáků. Není žádné pochybnosti o tom, že si učinila dojem krásný. S dychtivostí jsálala k nám své diplomatické a vojenské mise, aby poznala z blízka národ, který se tak skvěle ve válce choval. To musí býti všem našim lidem mementem. Situace doma musí býti taková, aby se nemohlo říci, že jsme se za války jevili jinými, nežli jsme skutečně.

To znamená, že doma musíme postupovati určitým způsobem, aby postavení, které jsme si ve světě získali za války, nám bylo zachováno. Cizině imponuje především klid a rozvážnost. A právě v tomto směru je třeba přiznati, že náš veřejný život politický a sociální, tak jak se jeví pozorovateli z ciziny ve zprávách od nás ať důvěrných či veřejných je příliš rozvášněný, neklidný. Všecko jest jaksi rozdrážděno, řádu se přehání brzy v tom, brzy v onom směru, jeví se nedostatek klidného vědomí, kam ta neb ona strana chce jíti, kam národ jako celek směřuje, jeví se, jakoby všechny sociální síly nalézaly se ve stavu bezuzdného uvolnění, nebo jakoby se měly každou chvíli v nejvyšší horečce rozpoutati. Krátce, dojem, který vzniká, je dojem neklidu, nesnázenosti, nepřesnosti v cílech a názorech, jistého sklonu k anarchismu. Za války ukazovalo se vždy na veliký rozdíl mezi námi a Poláky. Vnitřní rozvrat a rozbroje mezi Poláky byly hlavním důvodem proti nim. Dnes už ozývají se hlasy, že jest jistá obdoba mezi vnitřními boji v Polsku a vnitřní situací u nás. Také to musí nám býti výstrahou. Tyto věci vyvolávají v cizině přesvědčení, že stát takový je nesolidní, že s ním nelze mnoho počítati, krátce vzniká všeobecná nedůvěra.

K tomu přistupuje ještě okolnost, že konference mírová neskončila ještě svých prací. V době, kdy se jedná na konferenci o naše životní zájmy, nesmíme si dovolovati nějaké vnitřní výstřednosti. Všechny náběhy k bolševismu u nás zasazují nám rány veliké. Všechny demagogické přehnanosti vzbuzují všeobecný dojem nesolidnosti. Musíme si uvědomiti, že na konferenci mírové není ještě všecko vyhráno a že vnitřní stav v Čechách může míti neblahý vliv na postavení naše v Paříži.

K tomu třeba dodati ještě jednu velmi důležitou věc. U nás ještě si lid dosti neuvědomil, že Rakousko už neexistuje. Pořád ještě užíváme methody vídeňského boje politického, nedošli jsme k poznání, že nestačí jen kritisti, vytýkati a hulovati na toho, neb onoho, nýbrž že nám může prospěti jen konstruktivní práce a vnitřní soustavné budování. V Rakousku všecka naše politická činnost byla negací. Nyní máme svůj vlastní stát a máme jej udržeti. V Rakousku se všecko vybíjelo ve vášnivém hrmotu, odporu a protestu při každé nejmenší naší nepříjemnosti. Bylo v našem zájmu, vedli-li jsme politický boj touto formou. Vedeme-li však dnes v této formě boj, řečeno do vlastního těla. Musíme si uvědomiti, že zodpovědnost jak osobního, tak strategického vystupování při všech otázkách politického života veřejného jest nepoměrně větší, nežli tomu bylo v Rakousko-Uhersku. Každý náš politik, každý náš žurnalista musí si býti vědom, že každé jeho slovo má dnes nepoměrně větší váhu nežli za starého Rakouska a že tudíž zodpovědnost jeho jest daleko větší. Dříve o nás svět nevěděl a nechtěl věděti, dnes naopak přechází a hledá naše dobré, ale také naše špatné stránky. Pocit zodpovědnosti před světem musí býti jedním z hlavních volitek našeho politického života.

To neznamená, že se máme při politickém boji vyhýbati všem ostrým a těžkým problémům. Naopak, musíme se jimi zabývati a musíme je řešiti, neboť tím právě ukážeme svoji volitelnou sílu. To neznamená vyhýbati se otázce personální velkostatků, zestátnění dolů a velkých podniků, otázce volebních řádů a konstituce, prostým zaujetí stanoviska k bolševismu a nás, otázce našeho poměru k Německu, po případě otázce, má-li se u nás dáti dočasně přednost tomu neb onomu režimu. O tom všem jest možno klidně diskutovati a jednati. Záleží na formě, jakou se to děje. Objektivní pozorovatel z ciziny nemá dnes dojem dobrý. Vyvěrající nevrovnanost a rozpoutání vášní, všeobecnou nespokojenost, přehánění stranických bojů a demagogii. To jest nebezpečné a tomu se musí stavěti hráz v zájmu československé republiky.

Jest nám třeba daleko většího smyslu pro zodpovědnost, více klidu a rozvážnosti, více politického světového rozhledu a vědomí, že celý svět se na nás dívá. Je třeba si uvědomiti, že jedna z největších metel našeho předválečného politického života byl náš vnitřní stranický rozvrat. Je třeba dáti našemu životu politickému více ustálenosti, solidnosti, klidu. Je třeba učiniti náš politický život po této stránce kulturnějším. — Pařížská Československá Korrespondence.

Německá ponorka do Ameriky.

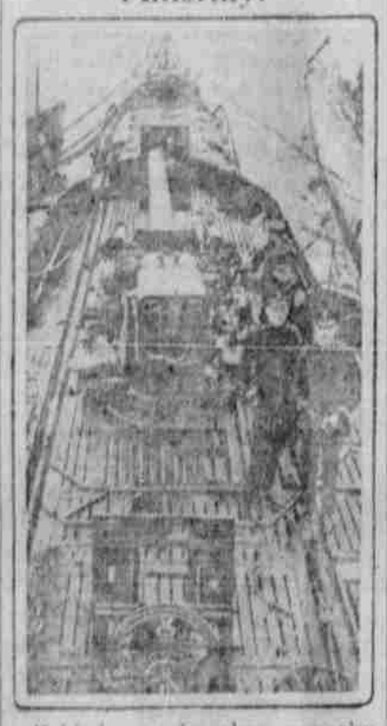

Pohled na německou ponorku, jež lapena byla během války, a která je na cestě přes Atlantic, aby bylo jí použito v kampani ve prospěch půjčky Vítězství.

NÁROD NA PŘECHODU.

Člověk je zvláštní tvor. Je věčně nespokojený a stále žádá více a není spokojen s tím, co má. Národ český v minulých dnech dosáhl svobody a dalo by se předpokládat, že v radosti nad touto svobodou bude trpělivým v té přechodné době, kdy bude nutno vyřizovati dědictví po starém Rakousku. Ale není. Chce všechno najednou. Jeví velkou nespokojenost nad pomalostí přerodu. Těmto nespokojencům napsal básník Machar zajímavou jevitu a nebude škodit, když si ji přečteme i tady. Machar píše:

Nespokojenost se stávajícími poměry je součástkou lidské povahy, pravda; nespokojenost je hnacím pérem v hodinovém stroji života státního, pravda; nespokojenost byla ve starém Rakousku první vlastností všech národů jeho, pravda; ale je nespokojenost a "nespokojenost". Sedlák v kavárně, jedeš vlakem, tramwayí, jdeš ulicí a posloucháš rozhovory svých spolucházanů, přijde návštěva k tobě — a vždy totéž: "Je to pořádek!" "Takhle jsme si to svobody nepředstavovali!" "V Rakousku bylo přece jen líp!" "Prosím vás: vláda!" "Dejte mi pokoj s našimi ministry!" A podobně.

Ano, moji drazí, představovali jste si ten náš stát hodně jinak a žili jste v představě té tak, jakoby potom měla nastat idylická pohádka, něco takového, co žil Adam s Evou v ráji, než ji had pomluk sbil utrhla zakázané ovoce. Čekali jste a těšili jste se jako děti na dary štědrého večera, jako člověk cíluje na terno v loterii.

A zatím — nic pod sluncem dokonalého, ba, i to dobré věčné slunce má skvrny, jak tvrdí astronomové. Není dokonalá naše republika, žádný stát na světě není dokonalý, veliká harmonie spokojenosti všech je utopií, je snem, je idyllickou pohádkou.

Ve starém Rakousku měli jste monarchu-veličaka, starce-idiota, jenž ve svém životě nepřečetl jen dvě knihy, člověka-náfoukance, jenž vám vládl "z milosti boží" a platili jste mu za to, ať běděl, ať spal, ať pil, ať se veselil se ženskými, za každou hodinu jeho existence dva tisíce šest set korun; měli jste zdegenerovanou jeho familii, lidi lenivé, prostopášné, nicnemy a pořouchlíky a živili jste je, jak živí ubozí drobní ptáčkové žravé kukačky ve svých hnízdech — a byli jste šťastni, když jste mohli před ním obnažit své nemudré hlavičky, když vám takový tvor pokynul rukou, když ráčil rozhodnout se, udělit vám nějaký plíšek na barevné stužce, dáti vám nějaký hloupý titul, promluvit k vám bezobsažnou větu v audienci. Měli jste armádu, na kterou jste platili, až vám krev tekla z úst, věděli jste o ní, že je institucí vám nepřátelskou, že vaše děti, slouží li v ní a mají-li ve svém jmění nad pět nebo s háček, musí slyšet, že ten háček je vlastně "Feindesabzeichen" a že budete-li musit v jejím svazku prolévat krev, bude to jen pro zájmy té cizí familie a jejích spojenců. Platili jste si úřednictvo, jež ctižádostivo vaše starosty obcí, vaše učitele a jednalo s vámi tak, jako byste byli na světě k vůli němu. Platili jste si policii, jež vás špehovala a jež měla bezmeznou moc nad vaší osobní svobodou. Dali jste se vyssávat Vídní, jež pro váš život, vaše dějiny, vaši kulturu a vaše snahy měla jen opovržlivý posměšek. Platili jste deficity passivních zemí, jež vás neznaly, ale rozhodovaly o všech vašich věcech a vždy proti vám. Chtěli-li najít svou životní existenci ve službách cizího státu — bylo to vždy za cenu utlumení národní duše, vašeho češství, za zradu na duchu vašich dějin. A tak dále. Národ zotročený. Rabové.

To bylo, to je pryč. A nyní — ptá se, že je bída, nouze, nepořádek, že "republika zklamala", ba že "v starém Rakousku bylo přece líp."

Republika, svoboda .... Za ně jsme dávali v šanc své životy kdysi, nad ně nemáme nic dražšího.

A teď tu kritikové a kverulanti. Náš stát trvá tři měsíce — a stále ještě není hotov. Bída, nouze, nepořádek. Pohádka, kde je ta pohádka, o níž jsme snili v otroctví? Není tu, máme jen nedokonalou republiku .... Ruce v kapsách, kritické oči na všem a při všem a ptá se.

Přátelé, ruce z kapes a dejte odpočívat jazykům! Víc práce! Minerva pouze vyskočila hotova z hlavy Jobovy, my vybíráme svůj stát z třistaletého středověku rakouského a díváte-li se spravedlivě, musíte si přiznati, že to, co nás tak škrtí a tísní, je — pouze to sešlé Rakousko. Neboť ono je dosud v nás i kolem nás.

Nouze a bída, kterými trpíme, jsou tytéž, jimiž jsme trpěli v něm a pod ním. Vyssálo náš dobytek, vyrabovalo naši zem, zaplavilo nás znehodnocenými penězi, zpustošilo náš průmysl, podvázalo náš obchod — trpíme li, trpíme Rakouskem. Dostali jsme Svobodu — ale je, chudinka, nahá, hladová, vysílená, zima je jí a málo krve má v těle. Chcete-li klnout, klňte Rakousku, proklínejte ničemnou monarchii habsburskou!

A odrakouštěte duše svoje! Máte toho Rakouska hodně i v krvi, máte ho víc, než myslíte. Co jste čekali od našeho československého státu? Přiznejte sic promíkavý převrat ve svém životě. Materiel ní výhody. Místa, prebendy, lehké živobytí. Rakousko mělo nejdražší administrativu na světě, kdyby šlo po vašem, měl by ji nyní stát náš. Málo kdo chtěl zůstat na místě, kde stál a kde svou životní brázdu řídil, přišel převrat, a vy jste chtěli hodit pluhem a převrátit se také. Kdo byl na venku, chtěl do Prahy, kdo byl v Praze, chtěl do ministerstva — tisíce a tisíce pociťují v sobě, že jsou povolaní a chtějí být vyvolenými. Tři sta let čekali jsme na svou volnost —, když přišla, měla znamenat pro generaci, která se jí dožila, úřad, prebendu, titul, změnu povolání. S plamennou pochodní přišla naše Svoboda — dobří lidé mínili, že proto s pochodní, aby si ohřáli nad ní svou polévku.

Dítě reptají ze zvyku. Také čistě rakouské. Staví se dům, dívají se a hulmají, kdo prý v tom má bydlet, prý tam bude dojista vlhko, prý bude v létě pražit slunce do oken, prý vůbec je to všecko špatné. Fanatici spravedlnosti chtějí trestat všelijaké provinilce, spěchuje se, zpytuje se, lidé jsou vlečeni pro černožlutost na národní prapor — ale "vláda je slabá", šeptá se tvrdý. Reptá se vůbec. Na poměry domácí i zahraniční. Reptá se na čtyřlohodu, že nám ničeho nedává, prorokuje se, že nám vůbec ničeho nedá — a "to je ta naše republika."

Bože moji, byli jsme národem zralým pro tu svobodu? Nebylo potřebí ještě nějakých sta let života v egyptsko-vídeňské porobě? Či ještě čtyřicet roků putování pouští, než jsme směli vejít do země zaslíbené?

Stali jsme se světovým národem — ale ještě nikdy nebyli jsme pod kontrolou světa tak, jako nyní. Poznal nás jako znamenité bořitele Rakouska a dnes se dívá upřeně k nám a pozoruje, jací jsme stavitelé svého státu, jak zařídíme své věci, jaký pořádek bude u nás. Nespoléhejte a nevěřte, že bychom něco od nich dostali darem nebo ze sympatie. Nic zadarmo — a hrdý národ také ničeho nesmí vzít, co by se mu dalo zadarmo. Půjčí, prodají — ale spořádané poměry musí být u nás a záruka, že dovedeme všecko poctivě splatit.

Nevěřme, že budoucnost naše bude zabezpečena cizinou. Ne, ne, ne! Sami musíme být pevní, sami se musíme zocelit, sami svými těly být hradbou svobody svojí. Věří někdo, že na mírové konferenci v Paříži zrodí se věčný mír? Ručí nám někdo za to, že za nějakých deset dvacet roků nevypukne válka nová? Být připraven — toť všecko.

Nechci nikoho strašit — tak to vidím, tak to povídám. Pozorovat — ano, ale kde můžeš kdo, pomoz sám. A zanech hlavně planého reptání. Odrakouštit se uvnitř sebe, totiž nehubovat a mít ruce v kapsách, a odrakouštit se i zevně, totiž odpomoci bídě a nepořádku, kde se odpomoci dá. Každý na dosah své působnosti a možnosti — a bude jinak.

Hubovat na vládu a čekat všecko od ní — to se dělalo v Rakousku tak dlouho, až ten milý stát zdechl, u nás musí být jinak.

Slovem: odrakouštit se.

Anglická armáda rychle demobilisována

Londýn, 17. dubna. — Anglická válečná úřadovna oznámila, že až do přítomné doby 51,621 důstojník a 2,009,719 mužů bylo demobilisováno anebo propuštěno.

Z DĚJIN RUKAVIČKY.

Rukavička je velmi starého původu, ba mnohá čtenářka ani si nedovede představit, jak starého! V knize Rut, starého zákona, čteme v kapitole IV., verš 7.: "Byl pak ten obyčej od starodávna v Israeli při koupi a směnách, ku potvrzení všeho jednání, že sezul jeden obuv svou a dal ji druhému. A to bylo svědectví té věci v Israeli." V chaldejské parafrasi mluví při téže příležitosti "o pokrývce nebo obalu pravice." U národů orientálských panuje pak dosud zvyk, že při koupi zboží nebo pozemků podá prodavač kupujícímu svou rukavičku, na znamení, že obchod je uzavřen.

Byla-li rukavička v užívání u Israelitů později — v knize Rut uloví se o obuvi — není zcela přesně zjištěno, ale nad pochybnost je, že pohané ji používali. Homer popisuje Laerta, otce Odysseova, a praví o něm, že chránil své ruce proti bodláčí při zahradnictví rukavičkami. Xenophon, slavný vojevůdce řecký a spisovatel (nar. 439 př. Kr.) posmívá se zbýčkaným Peršanům, že chrání své ruce proti zimě rukavičkami. Jiný spisovatel Baro vyslovuje se proti sbírání oliv v rukavičkách, poněvadž tím jejich chuť trpí, a Athenaeus vypravuje o velkém jedlíku své doby, který měl tu výhodu, že mohl brát horké maso do rukou, poněvadž nosil při jídle rukavičky. —

Ke konci 1. stol. po Kristu psal Musonius velmi útočně proti těm, kteří při úplném zdraví opatřovali své nohy a ruce měkkými obaly. Opovrhování filosofů, ani napomínání kazatelů nemohlo už tehdy vyhrát boj s modou. A v IX. století stal se zvyk nositi rukavice tak všeobecný, že církevní sněm v Aixu musel nařídit mnichům, aby se spokojili s nošením rukaviček z ovčí kůže. Tak mimochodem poznamenáváme, že mnichové byli první rukavičkáři v Evropě: mniši v Bitině dostali od Karla Velikého neobmezené hospodářské právo s ohledem na to, že z kůže zastřelených jelenů a srnců dělali mimo jiné také rukavičky.

První rukavice, jak je známo, byly ovšem velmi primitivní, bez prstů. Anglické dámy ukrývaly své ruce do cípů plášťů, k tomu účelu zvlášť zařízených. Normané zavedli železné rukavice; byly zhotoveny z jelení kůže a na hřbetě ruky pobity plátky z oceli, stříbra nebo zlata. Ve XIV. století patřily ke královským odznakům rukavice, ozdobené drahokamy. Podobné rukavice nosili také církevní hodnostáři na znamení svého vznešeného úřadu. Tyto rukavičky nosily se buď za pasem nebo jen tak v ruce.

Hedvábné rukavičky byly za královny Alžběty nizozemské zavedeny do Anglie a brzy se všeobecně nosily. Vzhledem k dobrodružné povaze této královny stalo se modou přísahat na rukavici místo zakládat se čestným slovem. Při královských a vojenských slavnostech hrála rukavička vynikající úlohu. Při korunování králů francouzských bylo zvykem, že panovník dostal z rukou přísluhujících kněží pár svěcených rukavic. V Anglii podává vévoda z Norfolku králi při korunovaci pravou rukavici a podporuje mu ruku, když si tuto rukavici obléká, aby pak přijal žezlo z ruky arcibiskupa Cantoburyského. Rukavičky hrály v Anglii vůbec velkou roli; tak na př. nařídili biskupové, aby každý, kdo chce od nich požehnání, dal jim — pár rukaviček. Kromě toho byly rukavice oblíbeným a obvyklým velikonočním a novoročním dárkem. Vůbec znamenaly zvláštní dar a byly výrazem mimořádné pozornosti.

Anglickým soudcům bylo zapovězeno mít rukavičky při úřadování. Když však nikdo z obžalovaných nebyl odsouzen, dostalo se soudcům darem po páru bílých rukavic. Tento zvyk je jednou z několika vzpomínek na symbolistiku prvního zákonodárství. Psanec musel se v dřívějších dobách dostavit před anglický soudní dvůr a darem (párem rukavic) získat soudce pro osvobození; jinak nemohl být psanectví zbaven. Angličtí biskupové, příslušníci vysoké šlechty a králové bývali dříve pochováváni s rukavicemi na rukou. Někdy však byly jejich rukavice jen zavěšovány nad hrobem, jak to lze vidět ještě dnes na pomníku "Červeného prince" v katedrále Canterburyské.

Rukavice byla však nejen ušlechtilým darem a znamením rytířství, ale sloužila také jako pomůcka při vyzývání na souboj. Kdo se chtěl bít, svlékl rukavičku s pravé ruky a hodil ji na zem. Kdo ji zvedl, přijímal vyzvání. Středověké zákony dovolovaly všem obžalovaným v turnaji hájit svého dobrého práva. Jiný zvyk dávných dob byl ten, že rukavice mu obdarovaný připevnil si dámě svého přítele na klobouk. Učený doktor paduánský, který rozhodl slavnou rozepři Antoniovu se Shylockem, zamítá cokoliv přijmout od vděčného Basania, vyjma jeho rukavic, a slibuje je nosit. Zajímavá historie vypravuje se ze života Shakespearova. Královna Alžběta, která si velmi potrpěla na galantnost, ráda zkoušela, jak li galantnost ji prokazovaná pravá, či jen předstíraná jako vůči královně. Zvláštní experiment dovolila si se Shakespearem. Když hrál krále v kterémsi kuse, hodila mu k nohám rukavičku, s napětím pozorujíc, zdali se dvořan v hře nezapomene. Shakespeare dovedl však svou povinnost ke své velitelce spojit s královskou vážností, již představoval. Podal své partnerce, která hrála královnu, hozenou rukavičku se slovy: "Jakoliv jsme rodu vznešeného, sklání se přec pro rukavici nás tety."

Rukavičky bylo používáno nejen k podávání úplatků, ale také k podlým skutkům. Jak víme nade vši pochybnost z dějin, byla Johanka d'Albretova, královna matka Navarská, otrávena napuštěnými rukavičkami. Zvláštní svízel s bílými rukavičkami měla choť Karla IV. krále španělského. Ten to panovník měl velkou zálibu v bílých rukavičkách a přenášel ji na jejich majitelky tak horlivě, že královna v nutné sebeobraně zapověděla všem dvorním dámám nosit jakékoliv rukavičky, zejména však bílé.

Moderní etiketa žádá, aby při podávání ruky nebyly rukavičky oblečeny. Výjimka je dovolena jen v horkých letních dnech, ale tu je lépe hřešit proti etiketě a mít rukavičku, než podávat vlhkou ruku. Nevězíme už tak v zimě její rukavice, jak tomu bylo třeba před dvaceti lety, ale odstranit rukavičky se jistě nikdy nepodaří. Musela by je paní moda za čas tak jako tak zavést, aby přinesla nám co "zcela nového".